

KIRKERUP KIRKE

Det er uden tvivl kirkebygningen, der har givet navn til landsbyen og sognet: Kirkerup. Byen "Kyrkethorp" er nævnt omk. år 1176 i et brev til biskop Absalon i Roskilde, og det er let at forklare bynavnet som sammensat af ordene kirke og torp, sidstnævnte ord betyder udflytterby.

Det ligger da nær at antage, at kirkebygningen er opført allerede omk. år 1100, og Kirkerup kirke er sikkert en af de ældste kirker her på Roskilde-egnen. Lader vi fantasien spille med, kan vi forestille os, at der før opførelsen af stenkirken har ligget et gudshus af træ; måske har der endog været et "gudehov" i den hedenske tid, så stedet her var et naturligt samlingssted, da man begyndte at dyrke "Hvide Krist" fremfor de gamle nordiske guder.

Man kunne forestille sig, at en eventuel stavkirke lidt efter lidt er blevet afløst af en stenkirke. Efterhånden forfaldt eller brændte trækirken, og man er sikkert begyndt at opføre koret med apsis, derfor er stenkirken blevet udvidet mod vest. Hvis det nu forholder sig således, er det let at forklare kirkebygningens store uregelmæssighed. Jo længere vi går mod vest i kirken, des tykkere bliver selve murene; længst nede i skibet er murene ca. 165 cm.

Middelalderssamfundet har bygget videre og videre på gudshuset og har hverken sparet på møje og besvær, eller når det gjaldt kirkens udsmykning. Det gælder ringmuren omkring kirken med indgangsporten mod øst og den lille kønne portal mod syd, hvorfra kirkestien gik og delvis går endnu til Tågerup.

Kirken har fra først af savnet de smukke hvælvinger, der først er kommet til omk. 1300-1350. Et sort bejdsset træloft har givet kirkerummet en større rejsning, end vi i dag kan forestille os. Men det er bemærkelsesværdigt, at meget tidligt i kirkens historie er den blevet dekoreret med de kalkmalerier, der i vor tid lokker mange turister til kirken.

Mange tror, at tilbygningen mod syd er kirkens våbenhus og indgang, men bygningen har siden 1867 fungeret som ligkapel; et rum, der i 2004 er blevet restaureret og forskønnet med et smuk udskåret kors. Kapellet rummer nu tre gamle gravminder, der oprindeligt lå som mindsten i selve kirkens gulv. Det gælder såkaldte ølandske kalksten med indskrifter og årstal som 1652, 1685, 1763.

Kirkens prædikestol fortjener opmærksomhed. Den står i bruskebarok med malet årstal 1639 og er sikkert udfærdiget af en lærling til den berømte Mester Brix, snedker i Roskilde. Stolen er rigt udstyret med symboler, fire storfelter med "**Kristi begravelse**", "**Opstandelse**", "**Himmelfart**" og "**Genkomst til dom**".

Vi bemærker særlig de fire evangelistsymboler, "**Mattæus-englen**", "**Markus-løven**", "**Lukas-oksen**", "**Johannes-ørnen**". På prædikestolens lydhimmel ses den velbevarede Helligåndsdue.

Døbefonten på nordsiden mellem kor og skib daterer sig fra 1624 i senrenæssance; vi kender det værksted, hvor den er udført, Anders Hatts værksted i Roskilde.

Altertavlen er malet af Carl Thomsen i 1870

Opstandelsesrelieffet fra 1583 skåret af Oluf Krognæse. Måske en del af den gamle altertavle.

Kvindehoved og mandshoved.

Mandshovedet er først fundet i 1977

Kalkmalerierne;

Korbuens malerier "*Romanske*" er malet af *Jørlundeværkstedet 1080-1175*; På undersiden ser vi de tre cirkelmedaljoner med brystbilleder af de tre kristne dyder, troen, håbet og kærligheden. Disse er opfattede som helgeninder,

"Sanct Fides", "Sanct Spes", "Sanct Caritas".

Kalkmalerier i koret og de 2 første hvælvinger mod øst, som er den ældste del af kirken, er "*Tidlig Gotik*" malet af *Skibbyværkstedet 1275-1375*.

Der er særlig 3 kalkmalerier der er værd at lægge mærke til:

"Mor Eva", "Moses med horn" og "Noas Ark".

Der ligger plancher og kort som viser og fortæller mere om de uvurderlige kalkmalerier